

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хишиг-Өндөр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2025/053/НА-СА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Булган аймаг

2025 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудиторын албан тушаалын албан үүргийг
түр орлон гүйцэтгэгч: Ж.Энхцоодол Утас: 7034-2580
Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn

ЦЭСБ аудит ХХК-ийн захирал: Ч.Цэрэннадмид
Утас: 9511-2689 Цахим хаяг: tsesb.audit@gmail.com

Ахлах аудитор Ш.Ганчимэг Утас: 9937-7360
Цахим хаяг: shagdarganchimeg44@jmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2025.02.24 № 173

танай _____ ны № _____ т

ХИШИГ-ӨНДӨР СУМЫН ЕБС-ИЙН
ЗАХИРАЛ Ч.АЛИМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган аймгийн Хишиг-Өндөр сумын ЕБС-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хишиг-Өндөр сумын ЕБС-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 39 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Хувьсах зардал болон гүйцэтгэл, үр дүнд суурилан санхүүжүүлэх журам"-ын 8.4 дэх заалтад "Төсвийн тухай хуулийн 7.9-д заасны дагуу Боловсролын сургалтын байгууллагын жилийн эцсийн дансны үлдэгдлийг дараагийн төсвийн жилд шилжүүлнэ" гэж "заасантай холбоотой мөнгөн хөрөнгийн данс 316.6 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө 638.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Үүнд 51.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг нөхөн хангалтын санхүүжилтээр, 100 жилийн ойн хүрээнд иргэд аж ахуйн нэгж байгууллагын хандиваар 116.5 сая, ОНХС болон БЕГ-ын хөрөнгө оруулалтаар 363.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бүртгэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

632502292

Хишиг-Өндөр сумын ЕБС-ийн 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 8 зорилтын хүрээнд 71 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 79.2 хувиар дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН АЛБАН ТУШААЛЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ж.ЭНХЦООДОЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>127,690,504.54</u>	<u>231,289,072.81</u>
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	66,849,988.34	94,968,496.61
Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	66,849,988.34	94,968,496.61
Гадаад валют	66,849,988.34	94,968,496.61
Төрийн сангийн харилцах	66,849,988.34	94,968,496.61
АВЛАГА	747,250.00	-
Бусад авлага	747,250.00	-
Байгууллагаас авах авлага	747,250.00	-
БАРАА МАТЕРИАЛ	59,602,106.20	136,320,576.20
Түүхий эд материал	10,057,246.20	9,804,346.20
Тусгай зориулалттай материал	9,778,246.20	9,778,246.20
Эм боох материал	279,000.00	26,100.00
Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	9,891,600.00
Хангамжийн материал	32,584,860.00	104,434,630.00
Бичиг хэргийн материал	2,261,300.00	2,297,050.00
Аж ахуйн материал	29,405,760.00	98,625,560.00
Барилгын засварын материал	-	3,512,020.00
Хүнсний материал	917,800.00	-
Мал амьтад	16,960,000.00	12,190,000.00
НӨӨЦИЙН БАРАА	491,160.00	-
Бусад нөөц	491,160.00	-
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,688,235,530.59</u>	<u>2,128,717,971.89</u>
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,688,235,530.59	2,128,717,971.89
Биет хөрөнгө	1,605,124,030.59	2,045,743,971.85
Барилга, байгууламж, орон сууц	4,515,445,098.10	4,756,108,188.95
Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,320,015,960.55)	(3,406,832,969.85)
Авто-тээврийн хэрэгсэл	15,300,000.00	75,300,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,300,000.00)	(15,300,000.00)
Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	288,451,532.46	480,396,773.46
Хуримтлагдсан элэгдэл	(69,418,607.06)	(104,746,914.57)
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	182,776,005.63	230,653,603.10
Хуримтлагдсан элэгдэл	(90,715,483.22)	(67,162,014.55)
Зам, гүүрийн байгууламж	26,282,800.00	26,282,800.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,905,321.02)	(16,219,460.94)
Дуусаагүй барилга, байгууламж	59,000,000.00	59,000,000.00
Ном	28,223,966.25	28,263,966.25
Биет бус хөрөнгө	83,111,500.00	82,974,000.04
Програм хангамж	1,600,000.00	2,050,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,012,500.00)	(1,599,999.96)
Бусад биет бус хөрөнгө	82,524,000.00	82,524,000.00
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,815,926,035.13</u>	<u>2,360,007,044.70</u>
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	39,000,000.00
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	39,000,000.00

Өглөг	-	39,000,000.00
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,815,926,035.13	2,321,007,644.70
Засгийн газрын хувь оролцоо	1,815,926,035.13	2,321,007,644.70
Хуримтлагдсан үр дүн	(473,035,091.47)	(73,960,332.08)
Өмнөх үеийн үр дүн	(473,035,091.47)	(473,035,091.47)
Тайлант үеийн үр дүн	-	399,074,759.39
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,672,744,940.39	1,778,751,190.57
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,815,926,035.13	2,360,007,644.70

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,466,482,681.70	3,209,072,042.40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	278,780,681.70	3,171,750.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	278,780,681.70	3,171,750.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	45,844,860.00	3,171,750.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,070,400.00	3,171,750.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	750,000.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	38,024,460.00	-
	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	216,979,972.50	486,238,092.40
	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	15,955,849.20	72,329,100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,187,702,000.00	2,647,333,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,832,585,300.00	2,283,716,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,832,585,300.00	2,283,716,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	5,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	5,000,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	355,116,700.00	358,616,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	355,116,700.00	358,616,700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,374,047,776.48	2,804,777,283.01
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,374,047,776.48	2,804,777,283.01
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,307,567,198.58	2,744,871,804.13
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,418,153,751.00	1,777,660,074.00
210101	Үндсэн цалин	819,165,530.00	1,146,845,031.00
210102	Нэмэгдэл	526,932,408.00	587,258,343.00
210104	Урамшуулал	72,055,813.00	43,556,700.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	178,212,333.84	221,792,592.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	121,775,427.84	150,770,513.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,321,484.00	17,782,713.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,389,843.00	8,902,886.00

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,759,007.00	8,807,077.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,966,572.00	35,529,403.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	339,948,183.10	339,013,165.12
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,531,471.10	17,198,111.20
210302	Түлш, халаалт	322,616,712.00	319,517,285.92
210303	Цэвэр, бохир ус	3,800,000.00	2,297,768.00
2105	Нормативт зардал	58,765,362.00	60,377,980.00
210502	Хоол, хүнс	58,765,362.00	60,377,980.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,303,700.00	13,023,666.00
210604	Урсгал засвар	7,303,700.00	13,023,666.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,109,800.00	21,764,883.73
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,432,600.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,677,200.00	21,764,883.73
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	292,074,068.64	311,239,443.28
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,723,170.00	52,216,641.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,248,000.00	12,483,565.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	246,102,898.64	246,539,237.28
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	66,480,577.90	59,905,478.88
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	61,526,390.00	59,905,230.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	60,326,390.00	59,905,230.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,200,000.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	4,954,187.90	248.88
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,954,187.90	248.88
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	92,434,905.22	404,294,759.39
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	3,340,000.00	2,740,000.00
145003	Хөрөнгө оруулалтын олз	3,340,000.00	2,740,000.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,602,002.20	7,960,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	622,002.20	-
225003	Хөрөнгө оруулалтын гарз	2,090,000.00	1,940,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	1,890,000.00	6,020,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(1,262,002.20)	(5,220,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	91,172,903.02	399,074,759.39

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,195,522,400.00	2,655,507,968.40
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,820,400.00	8,174,868.40
Нийтлэг татварын бус орлого	7,820,400.00	8,174,868.40

Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,820,400.00	3,171,750.00
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,070,400.00	3,171,750.00
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	750,000.00	-
Бусад орлого	-	5,003,118.40
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,187,702,000.00	2,647,333,100.00
Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,832,585,300.00	2,283,716,400.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,832,585,300.00	2,283,716,400.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	5,000,000.00
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	5,000,000.00
Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	355,116,700.00	358,616,700.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	355,116,700.00	358,616,700.00
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>2,127,000,156.84</u>	<u>2,571,612,124.13</u>
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,127,000,156.84	2,571,612,124.13
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,067,041,158.94	2,510,070,275.25
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,418,153,751.00	1,777,660,074.00
Үндсэн цалин	819,165,530.00	1,146,845,031.00
Нэмэгдэл	526,932,408.00	587,258,343.00
Урамшуулал	72,055,813.00	43,556,700.00
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	178,212,333.84	221,792,592.00
Тэтгэврийн даатгал	121,775,427.84	150,770,513.00
Тэтгэмжийн даатгал	14,321,484.00	17,782,713.00
ҮОМШӨ-ний даатгал	11,389,843.00	8,902,886.00
Ажилгүйдлийн даатгал	2,759,007.00	8,807,077.00
Эрүүл мэндийн даатгал	27,966,572.00	35,529,403.00
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	342,162,512.10	339,013,165.12
Гэрэл, цахилгаан	13,531,471.10	17,198,111.20
Түлш, халаалт	324,831,041.00	319,517,285.92
Цэвэр, бохир ус	3,800,000.00	2,297,768.00
Нормативт зардал	56,556,892.00	57,332,650.00
Хоол, хүнс	56,556,892.00	57,332,650.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,000,000.00	19,603,286.00
Урсгал засвар	8,000,000.00	19,603,286.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,109,800.00	26,966,752.13
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,432,600.00	4,255,868.40
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,677,200.00	22,710,883.73
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,845,870.00	67,701,756.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,370,070.00	52,494,756.00
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,475,800.00	15,207,000.00
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	59,958,997.90	61,541,848.88
Бусад урсгал шилжүүлэг	55,004,810.00	61,541,600.00
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	55,004,810.00	61,541,600.00

Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	4,954,187.90	248.88
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,954,187.90	248.88
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>68,522,243.16</u>	<u>83,895,844.27</u>
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	31,145,300.00	55,777,336.00
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	31,145,300.00	55,777,336.00
Дотоод эх үүсвэрээр	31,145,300.00	55,777,336.00
Тоног төхөөрөмж	31,090,300.00	36,051,336.00
Бусад хөрөнгө	55,000.00	19,726,000.00
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(31,145,300.00)</u>	<u>(55,777,336.00)</u>
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	37,376,943.16	28,118,508.27
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		66,849,988.34
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	66,849,988.34	94,968,496.61

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	616,216,186.21	1,672,744,940.39	(564,207,994.49)	1,724,753,132.11
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	616,216,186.21	1,672,744,940.39	(564,207,994.49)	1,724,753,132.11
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	91,172,903.02	91,172,903.02
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	616,216,186.21	1,672,744,940.39	(473,035,091.47)	1,815,926,035.13
2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	616,216,186.21	1,672,744,940.39	(473,035,091.47)	1,815,926,035.13
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	616,216,186.21	1,672,744,940.39	(473,035,091.47)	1,815,926,035.13
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	106,006,250.18	-	106,006,250.18
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	399,074,759.39	399,074,759.39

2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	616,216,186.21	1,778,751,190.57	(73,960,332.08)	2,321,007,044.70
---------------------------------------	----------------	------------------	-----------------	------------------

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,719,414,600.00	2,627,389,211.25	(92,025,388.75)	96.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,719,414,600.00	2,581,584,891.25	(137,829,708.75)	94.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,652,624,000.00	2,520,043,291.25	(132,580,708.75)	95.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,826,966,200.00	1,777,660,074.00	(49,306,126.00)	97.30
210101	Үндсэн цалин	1,220,522,200.00	1,146,845,031.00	(73,677,169.00)	93.96
210102	Нэмэгдэл	561,484,000.00	587,258,343.00	25,774,343.00	104.59
210104	Урамшуулал	44,960,000.00	43,556,700.00	(1,403,300.00)	96.88
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	228,370,900.00	221,792,592.00	(6,578,308.00)	97.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	155,292,100.00	150,770,513.00	(4,521,587.00)	97.09
210202	Тэтгэмжийн даатгал	18,269,700.00	17,782,713.00	(486,987.00)	97.33
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,134,900.00	8,902,886.00	(232,014.00)	97.46
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	9,134,900.00	8,807,077.00	(327,823.00)	96.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	36,539,300.00	35,529,403.00	(1,009,897.00)	97.24
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	339,013,400.00	339,013,165.12	(234.88)	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,196,700.00	17,198,111.20	(3,998,588.80)	81.14
210302	Түлш, халаалт	312,816,700.00	319,517,285.92	6,700,585.92	102.14
210303	Цэвэр, бохир ус	5,000,000.00	2,297,768.00	(2,702,232.00)	45.96
2105	Нормативт зардал	76,060,600.00	57,332,650.00	(18,727,950.00)	75.38
210502	Хоол, хүнс	76,060,600.00	57,332,650.00	(18,727,950.00)	75.38
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,603,300.00	19,603,286.00	(14.00)	100.00
210604	Урсгал засвар	19,603,300.00	19,603,286.00	(14.00)	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	39,842,800.00	36,939,768.13	(2,903,031.87)	92.71
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,255,900.00	4,255,868.40	(31.60)	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	35,586,900.00	32,683,899.73	(2,903,000.27)	91.84
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	122,766,800.00	67,701,756.00	(55,065,044.00)	55.15
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	107,559,800.00	52,494,756.00	(55,065,044.00)	48.81
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,207,000.00	15,207,000.00	-	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	66,790,600.00	61,541,600.00	(5,249,000.00)	92.14
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	66,790,600.00	61,541,600.00	(5,249,000.00)	92.14
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	66,790,600.00	61,541,600.00	(5,249,000.00)	92.14

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	45,804,320.00	45,804,320.00	
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	45,804,320.00	45,804,320.00	
222001	Тоног төхөөрөмж	-	26,078,320.00	26,078,320.00	
223001	Бусад хөрөнгө	-	19,726,000.00	19,726,000.00	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,645,504,850.00	2,645,504,850.00	-	100.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,283,716,400.00	2,283,716,400.00	-	100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,283,716,400.00	2,283,716,400.00	-	100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	358,616,700.00	358,616,700.00	-	100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	358,616,700.00	358,616,700.00	-	100.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	3,171,750.00	3,171,750.00	-	100.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,171,750.00	3,171,750.00	-	100.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		66,849,988.34	66,849,988.34	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		94,968,496.61	94,968,496.61	

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитын явцад санхүүгийн тайланд дараах 63,691.8 мянган төгрөгийн алдааг залруулуулсан. Үүнд:

1. Цахим ангийн 39,000.0 мянган төгрөгийн сургалтын тоног төхөөрөмжийг үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгүүлж, өглөгөөр тусгуулсан.
2. 9,973.0 мянган төгрөгийн сургалтын тоног төхөөрөмж зардалд тусгасныг хөрөнгөд тусгуулснаар тайлант үеийн үр дүн буурсан.
3. Түрээсийн сурах бичгийн төлбөр 4,255.8 мянган төгрөгийг өөрийн орлогоор бүртгэж, зарлагад тусгасныг залруулсан.
4. Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн хөрөнгийн зардлыг 10,463.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн.

Аудитаар нийт 3,214.0 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт, НББ-ийн бичилттэй холбоотой зөрчилд зөвлөмж өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

1. Сургуулийн багш, ажилчдад захирлын 2024 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн Б/75 дугаар тушаалаар ур чадварын нэмэгдэл олгох тухай БШУС, НХХС, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35, А/10, 9 дүгээр тушаалыг үндэслэн 3,214,050.00 (гурван сая хоёр зуун арван дөрвөн мянга тавь) төгрөгийн нэмэгдэл цалин олгосон нь бусад хууль тогтоомжийн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.3-т “Цалин хөлс, шагнал, урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон” гэж заасныг тус тус үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөх зөрчил илрээгүй.

3.3 Зөвлөмж

Тайлант оны цалин хөлс, өглөг, авлагатай холбоотой журнал, дансны бичилт нь УСНББОУС, НББ-ийн зарчим, заавар журамтай нийцээгүй.

Өгсөн зөвлөмж:

НББ-ийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3, 5 дугаар зүйлийн 5.1, 14 дүгээр зүйлийн 14.3, Сангийн сайдын 2025.01.12-ны өдрийн А/3 тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ыг мөрдөж ажиллах.

Дээрх төлбөрийн акт, зөвлөмжийн биелэлтийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс					Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй			Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Дүн	Тоо	Дүн		
Цахим ангийн сургалтын тоног төхөөрөмжийг бүртгэлд тусгуулж, өглөгөөр тусгуулсан, сургалтын то/төх, түрээсийн сурах бичиг, МГ-ний хөрөнгийн зардалд залруулга хийсэн.	4	63,691.8	1	39,000.0	3	24,691.8	4	63,691.8					
Дүн													

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хууль, журамд нийцээгүй нэмэгдэл цалин олгосон.	1	3,214.0	1	3,214.0								
НББ-ийн дансны бичилттэй холбоотой зөрчил	1						1					
Дүн	2	3,214.0	1	3,214.0			1					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

